

Bamanankan

Karamogo ka gafe - San folo

2

MINISTÈRE DE L'ÉDUCATION NATIONALE

Bamanankan

Karamogo ka gafe - San folo

2

ISBN 2.85049.976.5

Les classiques africains

Les classiques maliens

BAMANANKAN

San folo

2

Karamogo ka gafe

Gafe konoko sebenbagaw :

Lamini Danbele
Mamadu Bubu ŋakate

Mansinnasɛbennikela :

Madamu Sila Kajatu Jara

Les classiques africains

19, Bld du Pont Neuf

89100 SENS (France)

Tél. : 03.86.83.89.81 - Fax : 03.86.65.01.33

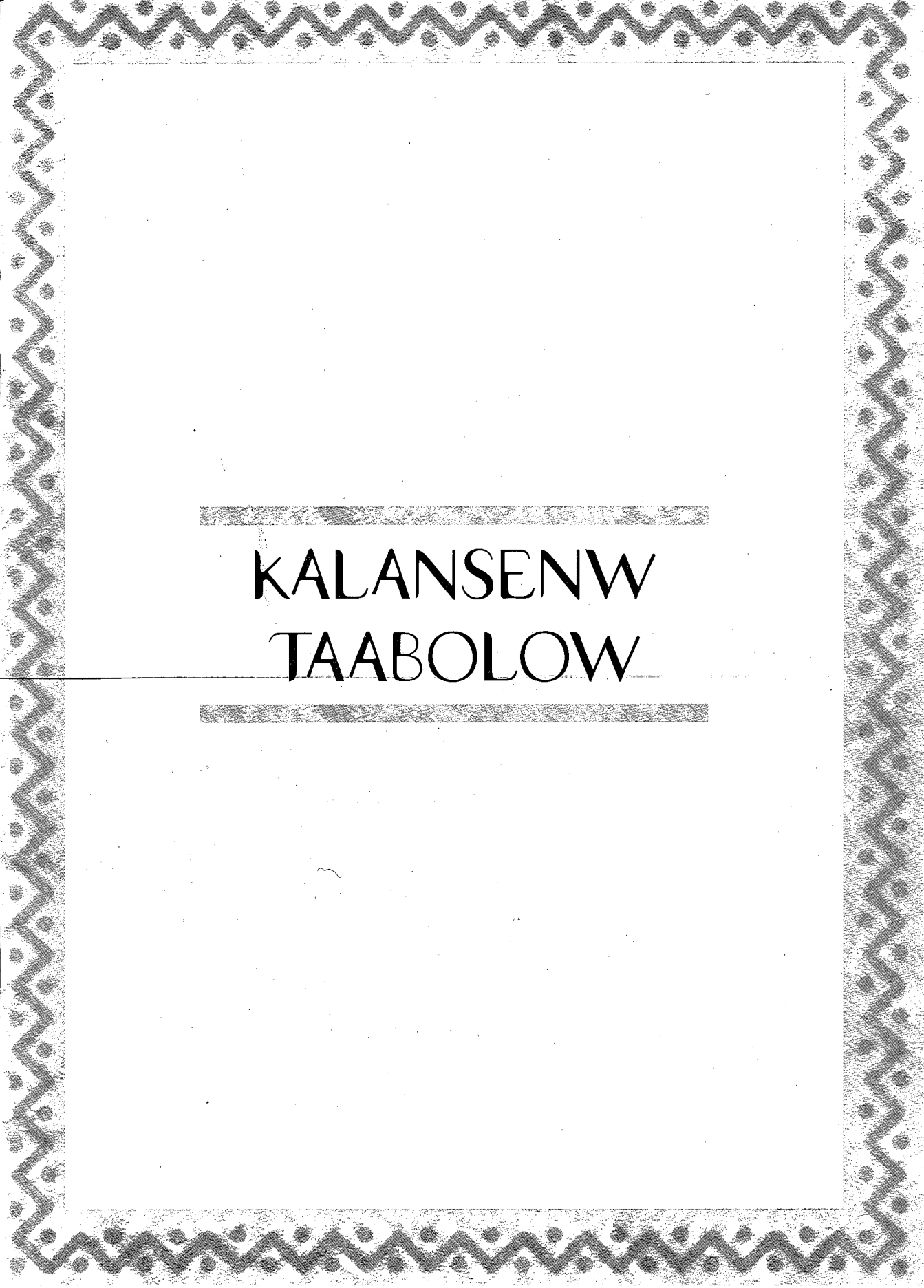
e-mail : commercial@classiques-africains.com

Les classiques maliens

B.P. 2195 - Bamako

Mali

KALANSENW TAABOLOW

Responsable du volet : Dr Youssouf M. Haïdara

Coordination éditoriale : C. Bertteram, B. Sissoko, V. Frémont

Réalisation : Imprimail

© Ministère de l'Éducation nationale, 2005
ISBN : 2-85049-976-5

Kumapɔɔnya

① *Kumapɔɔnya ye kuma falen-falenni ye mɔɔɔ fila ni ɔɔɔɔn ce walima mɔɔɔ caman ni ɔɔɔɔn ce.*

② *Kuntilennaw :*

a- **Kuntilennaba :**

kuma fɔli n'a sebenni k'a tilen

b- **Kuntilemma kerɛnkerɛnnenw (ɔɔɔɔnw)**

- ka durusili ni tohakilina yiriwa
- ka sebenni dege
- ka hadamadenya waleyali sankɔɔɔta.

③ *Kalan taabolo :*

- Mɔɔɔɔ bugunnatigeli ni ja kɔɔɔɔnw dɔnni
- Jaw kumantanjirali karamɔɔɔ fe, siɔɔɔ fila (2)
- Waleyali kumama kalandenw fe
- Jaw kumayajirali karamɔɔɔ fe siɔɔɔ kelen (1)
- Waleyali kumama kalandenw fe
- Durusili, fɔcogolatilen, ɔɔɔɔnkumapɔɔɔnya
- Waleyali kumama kalandenw fe.

Kɔɔɔɔ fɔta : Ale ye kumapɔɔɔnya bakurubafɔli ye. Damine na, karamɔɔɔ de be misali di, kalanden kelen o kelen b'a yere ta fɔ. Taalen ne, kalanden be kɔɔɔɔ fɔta fɔ ka sɔɔɔ a ma ke ni karamɔɔɔ ka misali dilen ye.

Kɔɔɔɔ sebenta : Ale ye kumapɔɔɔnya tɔ sebenni ye kalandenw kelen o kelen fe fɔɔ. Kalandenw be tila ka ɔɔɔɔn sɔɔɔ kuluw kɔɔɔ ka baara kelen sugandi k'o jiidi. Kulu kelen o kelen b'a ta kalan. Olu la puman be sugandi, k'o jiidi kalanden bee fe, ka tila k'o dulon kalanso kɔɔɔ.

Kulu tɔw ka kɔɔɔɔ sebenta kalannenw filiw be latilen ka sɔɔɔ k'olu fana dulon kalanso kɔɔɔ.

Ni tila kera sebenni o la, karamɔɔɔ be kɔɔɔɔ sebenta in kalan siɔɔɔ kelen, o don bee nininidegeli be se ka k'a kann, i n'a fɔ :

Nin dape jira masalabolo kɔɔɔ.

Nin dape sebennen be siɔɔɔ joli masalabolo kɔɔɔ ?

Don were degeli sebentaw be k'a kan, i n'a fɔ :

Jaabi puman kori.

Nsiirin

Nsiirin ye hakili ka maana labennen ye mɔɔɔw, baganw, kɔɔɔw, jiriw ni diɔɔɔ kɔɔɔɔn caman kan.

① *Kuntilennaw*

a- **Kuntilennabaw :**

- ka kalanden hakili dayele
- ka kalanden ladamu tulong senfe
- ka masalabolo sawura kalanden.

b- **Kuntilemma ɔɔɔɔnw**

- ka lamenni sinsin
- ka kuma sinsin
- ka hakili dayele
- ka hakilinaw sigi-sigipɔɔɔnkɔ sabati
- ka dege sebenni na
- ka sigiyɔɔɔ danfara, ka ben mɔɔɔw ni fenw ma diɔɔɔ kɔɔɔ (ka janya dɔn : yɔɔɔ jan, yɔɔɔ surun, kerefe... ; ka waati dɔn : waati dɔ la, sisan, fɔɔ, o kɔ, kunun, bi, sinin...).

② *Nsiirin tɔɔɔɔɔli*

Nsiirin tɔɔɔɔɔli be tali ke kuntilemma pininen na. O kɔɔɔ ye ko taabolo ɔɔɔɔn te nsiirin naa. A be se ka ke cogoya minnu na olu file :

- kene labenni (sigicogo min be hadamadenya ni ɔɔɔɔnkumapɔɔɔnya sinsin)
- kalandenw labenni lamenni ni baaraw kama (ntenten, dɔnkili, poyi...)
- Nsiirin tɔɔɔ fɔli
- Nsiirin dali walima a kaseti lamenni.

Waleyali kumantan

Waleyali kumama